

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	27 Chwefror 2024
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	M. Humphreys, Harbwrfeistr

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae staff yr harbwr wedi parhau i fonitro cwrs y sianel fordwyo dros gyfnod y gaeaf. Er gwaethaf stormydd y gaeaf hyd yma a'r cynnydd o ganlyniad yn y cyfaint o ddŵr sydd wedi bod yn llifo allan o afonydd Glaslyn a Dwyrdd, nid yw cwrs y sianel fordwyo wedi newid.
- 1.2 Bydd arolygon pellach ar y sianeli yn cael eu cynnal wrth i dymor y gwanwyn agosáu. Os bydd angen, bydd y marciau mordwyo yn cael eu symud gan staff yr harbwr i gynorthwyo morwyr i ddefnyddio'r llwybr mwyaf diogel i'r harbwr ac oddi yno.
- 1.3 Ar hyn o bryd, mae un Hysbysiad Lleol i Forwyr mewn grym:
- 1.3.1 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif 19/23. Nid yw'r golau bwi Fairway ym Mhorthmadog a leolir yn safle 52°52.970'N 004°11.200'W. yn gweithredu'n iawn. Bydd y golau'n cael ei atgyweirio cyn gynted ag sy'n ymarferol bosib, yn ddibynnol ar amodau tywydd a llanw addas a bod contractwr angorfeydd ar gael.
- 1.4 Daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i'r harbwr ar 10 Hydref 2023 i gynnal archwiliad o gofnodion o argaeledd y cymhorthion mordwyo lleol o dan reolaeth Cyngor Gwynedd. Yn dilyn yr archwiliad, derbyniwyd adroddiad a oedd yn nodi bod popeth mewn trefn dda ac effeithlon ac nad oedd unrhyw faterion yn codi oedd angen sylw pellach.
- 1.5 Atgoffir morwyr o'r angen i fordwyo'r sianel 1.5 awr naill ochr i'r penllanw wrth fordwyo cwch gyda dyfnder mwy nag 1.5 metr. Mae hyn oherwydd y dyfnder dŵr sydd ar gael dros y bar tywod wrth y fynedfa tua'r môr i'r sianel fordwyo.
- 1.5.1 Rydym hefyd yn atgoffa morwyr y dylid cysylltu â swyddfa'r harbwr cyn dod i mewn, i dderbyn y wybodaeth fordwyo ddiweddaraf. Bydd newidiadau i unrhyw gymhorthion mordwyo yn cael eu cylchredeg drwy Hysbysiad Lleol i Forwyr.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 Trwy gydol y gaeaf, mae symudiadau cychod pŵer a chychod hwylio yn nynesfeydd yr harbwr a'r sianel wedi bod yn gyfyngedig iawn, fodd bynnag mae symudiadau'r adran rwyfo wedi bod yn amlwg.
- 2.2 Er gwaethaf y tywydd gaeafol, braf yw adrodd bod y cychod hynny o fewn dyfroedd yr harbwr wedi aros yn sefydlog a diogel. Rhagwelir y bydd y cychod hynny sydd ar y lan yn yr iardiau cychod yn cael eu dychwelyd yn raddol i'r dŵr wrth i gyfnod y Pasg

ddynesu. Yn ôl nifer yr ymholiadau newydd a wnaed yn swyddfa'r harbwr dros y gaeaf ynglŷn ag argaeledd angorfeydd, mae'r gwasanaeth yn gobeithio denu cwsmeriaid newydd am y tymor sydd i ddod.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Ar ddechrau'r flwyddyn, dechreuodd gwaith cynnal a chadw i angorfeydd yr harbwr yn dilyn archwiliad gan gontractwr angorfeydd lleol. Fel rhan o'r gwaith cynnal a chadw, cafodd rhannau treuliedig o'r gadwyn ddaear eu cyfnewid am rai newydd ynghyd â'r cadwyni codi yr oedd angen eu cyfnewid. Disgwylir y bydd yr holl waith ar angorfeydd yn yr harbwr wedi ei gwblhau erbyn diwedd mis Chwefror.
- 3.2 Mae ysgolion newydd ar gyfer ochr y cei wedi'u danfon i safle'r harbwr a byddant yn cael eu gosod yn fuan, ar hyd wal y cei sy'n mynd heibio swyddfa'r Harbwrfeistr. Mae'r gwaith o gynhyrchu'r ysgolion wedi cael ei wneud gan weithiwr metel lleol i'w cyfnewid am y rhai hynny sydd bellach y tu hwnt i gael eu hatgyweirio.
- 3.3 Mae'r cwch MV Dwyfor ar hyn o bryd allan o'r dŵr ym Mhwllheli lle gwneir gwaith cynnal a chadw iddo. Mae injan y cwch yn cael ei hail-wampio a bydd propeler newydd yn cael ei osod. Mae'r gwaith yn cael ei wneud gan gwmni peirianeg forol lleol a leolir ym Mhwllheli.
- 3.4 Mae cwch patrôl Powercat yr harbwr hefyd allan o'r dŵr ar hyn o bryd ac yn y broses o gael gwaith cynnal a chadw wedi ei wneud iddo. Oherwydd newid yn y rheoliadau codio cychod, mae bellach angen i'r cwch dderbyn archwiliad blynyddol gan syrfëwr sy'n gymeradwy gan Asiantaeth y Môr a Gwylwyr y Glannau. Mae hyn i fod i ddigwydd ar ddiwedd mis Chwefror ac ar ôl hynny, bydd yr injans yn derbyn gwasanaeth, cyn i'r cwch ddychwelyd i ddyletswyddau gweithredol.
- 3.5 Mae staff yr harbwr wedi ymgymryd â gwaith adnewyddu'r meinciau o gwmpas yr harbwr ac mae rhagor o waith sydd angen ei gwblhau. Mae'r Gwasanaeth yn dal i dderbyn ceisiadau i leoli meinciau coffa o gwmpas yr harbwr, na ellir eu cyflawni ar hyn o bryd.

H 4 Materion Eraill

- 4.1 **Diogelwch yr Harbwr:** Disgwylir y bydd offer y cyfleuster Teledu Cylch Cyfyng yn yr harbwr yn cael ei uwchraddio, gydaamera ychwanegol a delweddau camera wedi'u diweddarau yn cael eu darparu. Gobeithir y gellir cwblhau'r gwaith erbyn cyfnod prysur yr haf.
- 4.2 **Palmant yr Harbwr:** Mae slabiau palmant wedi torri a chodi o amgylch amgylchedd yr harbwr yn parhau i fod yn destun pryder, gyda staff yn gwneud atgyweiriadau pan fo modd neu'n ynysu'r ardal hyd nes y gellir gwneud atgyweiriadau. Mae angen rhagor o waith yn hyn o beth, yn enwedig o amgylch coed yr harbwr lle mae gwreiddiau'r coed wedi achosi i'r palmant godi.
- 4.3 **Borth-y-gest.** Yn dilyn ymgynghoriad lleol, bydd staff yr harbwr yn ymgymryd â rhaglen o waith cynnal a chadw ar feinciau eistedd a leolir ar dir sydd o dan reolaeth yr Adran Forwrol. Yn ogystal, bydd gwaith cynnal a chadw pellach yn cael ei wneud ar y waliau cerrig ger hen lecyn docio'r peilot.

- 4.4 **Morfa Bychan.** Mae'r caban traeth sydd wedi ei leoli ar hyn o bryd y tu cefn i swyddfa'r harbwr ym Mhorthmadog i gael ei symud i'r fynedfa i'r traeth ym Morfa Bychan er budd y staff yn ystod canol mis Mawrth, mewn pryd ar gyfer cyfnod y Pasg. Cwblheir y gwaith gan gwmni cludo nwyddau lleol.

H5 Digwyddiadau

- 5.1 Er i ni ragweld hyn, nid yw'r Gwasanaeth wedi cael gwybod am unrhyw ddigwyddiadau arfaethedig yn Harbwr Porthmadog eleni. Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa trefnwyr digwyddiadau o'r angen i roi gwybod yn ddigon buan am unrhyw ddigwyddiad arfaethedig i ni er mwyn iddynt dderbyn caniatâd.
- 5.2 Wrth ystyried caniatáu unrhyw ddigwyddiad, bydd y Gwasanaeth yn rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth a dderbyniwyd yn manylu ar yr amgylchiadau, o ran unrhyw gyfyngiadau, amodau i'w gosod neu derfynau sydd eu hangen i sicrhau diogelwch y cyhoedd a'r staff.